

Томарєва Наталія Олександрівна,
викладач, кафедра іноземних мов,
Національний фармацевтичний університет,
Харків, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У ПЕРІОД КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ

Роботу над створенням дистанційного курсу «Латинська мова» для студентів спеціальності «Фармація» на базі сайту дистанційних технологій навчання НФаУ було розпочато ще у 2012 році. У 2018 році курс пройшов внутрішню експертизу університету та був рекомендований для використання у навчальному процесі. Крім основного дистанційного курсу було створено ресурси, що використовувались для підтримки самостійної роботи студентів українською, англійською та російською мовами (для вітчизняних та іноземних студентів), переважно для відпрацювань пропущених занять та підвищення поточного рейтингу окремими студентами. Пандемія COVID-19 та спричинені нею карантинні заходи поставили нові виклики перед системою дистанційної освіти у НФаУ, адже тепер заняття з використанням дистанційних технологій відбувались на постійній основі для всіх студентів.

У цій роботі викладачами кафедри використовувались два основних ресурса: платформа ZOOM та сайт pharmel.kharkiv.edu. Було оновлено та налаштовано під конкретні потреби курси «Латинська мова у фармації» для студентів денної та заочної форми навчання (два окремих курси), «Latin in pharmasu» для студентів з англійською мовою навчання. Інтерактивні онлайн-заняття комбінувались із виконанням тестів та практичних завдань. Крім того для комунікації використовувались електронна пошта і такі популярні месенджери як WhatsApp (переважно для іноземних студентів) та Viber (більш популярний у вітчизняних студентів).

Тестування, зокрема в онлайн-форматі, стало звичним елементом сучасного освітнього процесу. Специфіка вивчення «мертвої мови» практично виключає можливість використовувати аудіо- та відеофрагменти як при вивченні інших іноземних мов. Натомість студентам доводиться працювати із великим обсягом однотипних стандартних лексико-граматичних одиниць, що часом робить опанування латиною нудною та важкою справою. Тим не менш у нас є можливості для використання як

мінімум семи різних типів тестових завдань: 1) Вірно-невірно. («Так» чи «Ні»). 2) Числова відповідь (дуже обмежено використовується при роботі з мовним курсом, але в окремих випадках можна побудувати питання і таким чином). 3) Множинний вибір (один із основних типів для поточного або підсумкового тестування, можна пропонувати одну чи декілька правильних відповідей, а також автоматично перемішувати порядок відповідей до питання, що виключає можливість простого запам'ятовування номеру правильного варіанту). 4) Відкрите питання (питаннями цього типу можна замінити звичні контрольні роботи, найкраще застосовувати для тематичного чи підсумкового контролю. Для більшого обсягу завдання та відповіді можна також використовувати тип «есе»). 5) Питання на відповідність. 6) Питання із вкладеною відповіддю, із пропущеними словами, перетягування в текст. Дозволяє тренувати навички перекладу термінів (додавати пропущені слова, або лише правильні закінчення), а також конструювати терміни. Відповіді можуть використовуватися один раз або повторюватися, що спрощує або ускладнює вибір для студента.

7) Використання зображень. Цей прийом доступний у різних темах, але переважно у тих, де вивчається спеціальна термінологія. Можна використовувати зображення рослин, частин тіла, форм ліків тощо.

У дистанційному навчанні здатність до самомотивації студентів стає однією із головних проблем, для вирішення якої доводиться працювати ледь не з кожним студентом окремо, час від часу нагадуючі йому про конкретні завдання і терміни їх виконання, або знову і знову пояснюючі технічні та організаційні моменти. Така робота часто проводиться без огляду на час та день тижня, і це є однією із головних прикмет сьогодення. Іншою особливістю є помітна деформалізація у спілкуванні студентів та викладачів, спричинена використанням месенджерів та роботою у домашніх умовах.

Онлайн-заняття дають змогу відзначити найбільш активних студентів, але основними видами практичних завдань стали тести та письмові роботи, при виконанні яких залишається можливість використовувати допомогу один одного. Тим не менш, при проведенні підсумкових контрольних заходів достатня кількість індивідуальних варіантів завдань та чіткі обмеження у часі виконання дають змогу очікувати на об'єктивний результат.

Таким чином, основним висновком можна вважати те, що дистанційна освіта може бути масовою та цілком успішною, але такий підхід вимагає ретельної підготовки, чіткого планування та величезного обсягу часу, що витрачає кожен викладач на спілкування та опрацювання надісланих робіт.

Онлайн-навчання має свої переваги та позитивні моменти (зокрема для студентів заочного відділення, які є водночас працівниками фармацевтичної галузі і працюють під час карантину навіть більше, ніж зазвичай), але до нього не можна підходити зі стандартними рішеннями. Оптимальним варіантом могло би бути поєднання онлайн та оффлайн заходів, а також подальший розвиток сучасних інтерактивних технологій.

Література:

1. Лисенко Н. Проблеми дистанційного класу // Матеріали ІХ Міжнародної наукової конференції «Проблеми галузевої комунікації, перекладу та інтеграційні процеси в суспільстві». 23 квітня 2020 р. Харків: Національна академія Національної гвардії України, 2020. - С. 35-373.
2. Настенко Л.Г. Тьюторство як прогресивна технологія індивідуалізації освіти у вищій школі / Л. Г. Настенко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://readera.org/article/tjutorstvo-jak-prohresyevna-tekhnologhia-indyevidualizatsiye-osvitye-u-vyeshchiy-10181969.html>
3. Томарева Н. О. Апробація дистанційного курсу «Латинська мова»: переваги та проблеми. // Соціально-гуманітарні дослідження та інноваційна освітня діяльність. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 24-25 травня 2019 р., м.Дніпро. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – С. 410-411.

Удовицька Тетяна Анатоліївна,
кандидат історичних наук, доцент,
кафедра соціології та гуманітарних дисциплін,
Харківський гуманітарний університет «Народна українська академія»,
Харків, Україна

ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМНИХ ОЧІКУВАНЬ У СУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ РЕАЛІЯХ

Аксіомно стверджувати, що взаємодія викладач-студент є головною в закладі вищої освіти. Все інше: зміст і методи навчання, система контролю знань, організація практичної підготовки і виховної роботи, багато іншого, підпорядковане цій взаємодії і кінцевому результату. При цьому, цей остаточний результат, залежить не тільки, а в даний час не стільки від особистості і кваліфікації викладача, інших складових професійної підготовки в ЗВО, а і від якісних і кількісних характеристик студентського